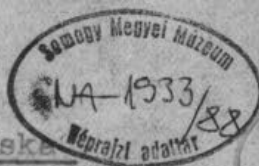

Pincetzer, d. l. r., G. k. n. t. o. z.

Nagyberki-Szalácska
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Hegyi hangulat

Régen nótás volt az egész hegy, egész tavasszal is, de szüretbe meg pláne. Hu, hazafelé miket műveltünk ... összementünk itt a rokonyok meg jóbarátok aztán először itt a pincénél már egy kicsit beivogattunk ugye, akkor azt hazafelére mentünk sötétbe, mondtuk, hogy:

Sötét van, nem látok,
Gyere babám gyujtsál világot,
Gyujtok, gyujtok csak gyere be
Itt az ágyam, feküdj bele
Huzd le ja csizmádot
Ne sározd össze a dunyhámat.

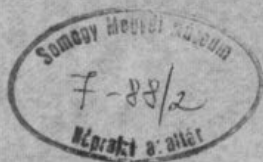
Annak idején sákszor vót, hogy éjjélre értünk haza. A kiskapuig nótáztunk. Mikor én fiatal gyerek vótam, nótáskedvű gyerek vótam nagyon, és én egy nótát nem mondtam el kétszer sose. A bandának én vótam mindig a vezére. Én vótam a legjobb hangu gyerek, tudtam a magyarnótákat, meg szerettem a hallgatókat is. Nagypám nem vót nótás ember, nem vót neki hangja szegénynek mindig énvelem énekültetett, bemondta mindig, hogy:

Ősszel érik babám a fekete szőlő,
Te voltál az igazi szeretőm,
Bocsásd meg ha vala, valahx vétettem,
Ellenedre babám rosszát cselekedtem.

Névnapokat is tartottunk a pincébe régen, Sándor, József vótak a gyakoriak, Kálmány azt nem is tudják máig se, hogy mikor van. Csak a közvetlen barátok gyűttek össze, jobban este otthon megköszöntöttük egymást, meg hát mikor hun találkozott az ember, mindég vót pálinka, bor. Mondtuk, hogy: Jó egészséget, erőt, egészséget, hosszú, boldog évet érné még sok boldog névnapotl ilyesmit. Én verseket nem szoktam mondani, de vót aki mondott.

Gáll Éva
1984. III. 27.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Iszik a betyár a csapon
Sir a kedves kisangyalom,
Ne sirj kedves kisangyalom,
Iszik a betyár a csapon.

Ürű, ürű, három ürű
Nem nagy fóka
Három juhász hajtogatja.
Mind a három bársonysubás,
Egy sem juhász, ki nem kurvás.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Somogy Megyei Múzeum
7-88/3

Ucca, ucca, usca ucca, te, nagyberki utca,
Utoljára megyek végig rajta.
Utoljára megállok egy háznál,
A szeretőm édesanyja rácsos kapujánál.
Utoljára megállok egy háznál,
A szeretőm, a Mariska rácsos kapujánál.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Katona nóta

Esik eső esik, ^{esik} a kaszárnya falára,
Sivit a szél végig az ~~udvarába~~, udvarába,
Sivit a szél végig az udvarába,
Nem talállok rája, sötét éjszakába ja habámra.

Ez a barna kislány kisírta már mind a két szemét,
Siratja a katona szeretőjét.
Ugy siratja ráborul a gyenge vállára.
Szíve boldogságát, katonababáját siratja.

-
2. A kaszárnya kapuba, kapuba kiállott egy regrute, ^a
Sárga cukrot ropogtat, engem odacsalogat,
Ráhajoltam a szavára, becsalt a kaszárnyába.

Most nem tudom a többi versszakát.

Gáll Eva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

A somogyiak mér rossebesek?

1918-ban mentek ki a frontra a katonák, aztán bucsuztatták őket egy nagy ténren, aztán ment az ezredes, ugye sörba álltak a zala megyeiek, somogyiak, tolnaiak, aztán megkérdezte: "Hát tik hová valósiak vagytok?" Azok meg mondták sorba, hogy zala megye, tolna megyeiek, somogy megyeiek. Azt mondja az ezredes: "akkor ti vagytok a rossebesek?" Aztán ráfelelte a katona, hogy ja. Kérdezi a tiszt, hogy: "Tudjátok-e mér vagytok ti rossebesek? Azt mondta rá a katona, hogy tuggya a rosseb." Így aztán rajtuk maradt, hogy rossebbakák. Még mikor engem másodszor kivittek a frontra és előtte Kaposváron bucsuztattak, akkor egy tiszt elmesélte, hogy a mi nagyapáink mér vótak az első háboruba rosseb bakák.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Névnep

Otthol is, még itt a hegyen is mindig megtartottam a névnapomat. A legközelebbi barátok az embert megköszöntötték vagy abba a röggelbe vagy előtte este, még máma is köszöntöttek otthon is, mer találkoztunk, azt mondtam neki: "Nem jöttél köszönteni" no azt mondja akkor most megköszöntelek. A névnapos köszöntés 8 nappal előtte is meg 8 nappal utána is még érvényes. Az idén is olyan jót mulattunk itt kinn a pincébe egypár régi gazdával, egész hajnalig.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Álmán, 1913.
r.k. v.

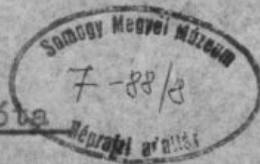
A fukar gazda meg a cigány

A cigány volt a parasztgazdánál dolgozni, azt mondja a gazda ebédnél:
"Te ögyé ám, mer möglesz most a vacsora is." Ja gazdurem - feleli a ci-
gány- az apám vacsora után le szokott ám feködni.
Az vót a csel benne, hogy a gazda nem ád neki ennyi vacsorát, de a cigány
meg kitolt vele, mer szépen elment haza.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Tar Gyula, 1908.
Ezt r.k. v.
/suszter/

Kedvec nóta

Nem szeretsz mer szegény vagyok,
azt beszéled másnak,
Szóba se állsz olya nokkal, kik dolgozni járnak.
Nem köll néked olyan ember, kit gyötör a munka ;
Azt hiszed, hogy mivel kezem, a lelkem is durva.

Szerettelek, becéztelek az Istennél jobban,
Nálamnál igazabb hü szív érted sose dobban.
Szerettelek, becéztelek, mind kényes virágot,
Es azóta siratom az elmúlt boldogságot.

Ezt a nótát minden lakodalomba megbálba elhuzattam.
Mikor megnősültem akkor meg lett egy másik nótám is:

Szép asszony a feleségem, csak egy a hibája,
Hogy este későn, reggel korán mindig jár a szája...

Gáll Éva
1984. X. 1.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Tar Gyulá né, 1915.V. 16.
sz: Javó s Magdolna
r.k. v.

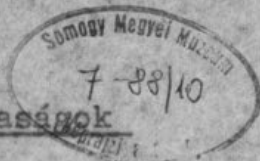
Nótázás

Az uram mindig danut munka közbe, vagy füttyült vagy danult, másképp nem tudott ógoznyi, de az apja is ulyan vót, az meg utóbb má énekült. Gyün ez az Ernő bácsi éccer bement oda a papához, azt mondja: "János bátyám én a Gyulá hol gyüttem, d e én nem tudom ezöknél imaóra van-e, mi-e, de kihallik." - Azt mondja a papa: "Cak egész nyugodtan ergye be, mer itt minden este imaóra van." Ugye az ember mikor nem gyözkölődött, nem pörüt, ott vót az a két lány, hát az embernek jókedve vót, rádió meg tévé nem vót, hát nó táztunk.

Gá 11 Éva
1984. X. 1.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Tar Gyula, 1908.
r.k. v.
/suszte/

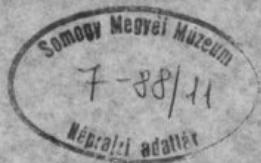

Legénytársaságok

Korosztály szerint verődünk bandába, az iparosság az külön vót.
Vót ugy, hogy összeültünk a parasztgyerekekkel is, de pl. ha bált rendeztünk mink iparosok, oda paraszt nem gyűhetett, az csak az iparosoknak a bálja vót, de ha paraszt bált vót, akkor mink azér elmentünk.
Évente többször rendeztünk iparosbált meg szindarabokat is játszottunk.
A bálkat a kocsmába tartottuk, 3 kocsmá vót berkibe: f önn a műút mellett a sarki utó bb Farkas kocsmá, akkor ahun most a tsz iroda van, annak a helin is kocsmá vót, a harmadik meg a templom helin vót, az öreg Smidth vót a kocsmáros, de valamikor az urodalmá kocsmá vót.

Gáll Éva
1984. X. 1.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

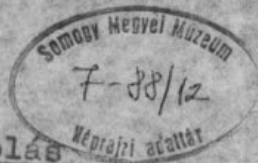
Tar Gyula, 1908.
r.k. v.
/suszter/

Az ivás mértéke

Nekem egy liter bor nem fogy el egy nap, de vót olyan, aki szereti a bort, az 2-3 meg 4 litert is megiszik. En délelőtt nem iszok, csak ebéd közbe 2-3 pohár fröccsöt megiszok az jó, meg vacsorakor, de napközbe én nemigen iszok bort vagy fröccsöt.

Gá 11 Éva
1984. X. 1.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Tar Gyuláné, 1915. V. 16.
sz: Javós Magdolna
r.k. v.

Szomszédolás

Mink este se szoktunk eljárni sehova, mer az uram suszter vót, hát este is mindig dőgözött, így aztán mihozzánk gyűttek mindig.

Gáll Éva
1984. X. 1.

Somogy m.
Nagyberki-Szalacska hegy

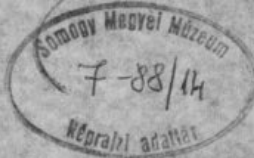
Kalmár Gáspárné,
sz: Javós Erzsébet
r.k. v.

Mulatságok

Télen össze szoktak jönni a gazdák, nagy mulatságokat rendeztek, az is megtörtént, hogy itt a présházba úgy táncut a k, csak úgy dobogott. Nagyon sokat mulattak, mindig nagyon jókedvűek vót ak az itteni emberek. No meg a farsangot mindig a hegyen tartottuk, hushagyó hétfőn kijöttünk, és majd csak hamvazószerdá n mentünk haza. Farsangi időszakba sok bált is tartottak a kocsmában is, meg házaknál is, az utóbbit "Rozi-rázónak"hívták. Egyik házból kipakutak, az utcabeli lányok, legények összejöttek, s táncutak egyet éjjelig.

Gáll Éva
1984. VIII. 31.

Kalmár Gáspárnl
r.k. v.

Nagyberki
Kossuth L. u. 56.

Vendégek

Ha többen vótunk, vagy ha olyan vendég gyűtt, akkor nyáron kivittük az asztalt a fa alá és ott ebédeltünk. A kisebbik fiammal, ha ketten vagyunk csak, akkor is ki szoktuk vinni, ott eszik jóízűet.

Gáll Éva[®]
1984. IX. 16.

Nagyberki-Szalacska
Somogy m.

Ruzsa Lajos, 1912.
r. k. v.

Névnapi köszöntők

Amikor a tsz-be vótam brigádvezető akkor találtam ki,
a nőknek is meg a férfiaknak is.

Köszöntelek nevednapján,
Mindig sokat gondoljál rám,
Kék a világ, szép a pinád,
Kaptya be a tököm rudját.
Sok erős egészséget. - ez vót a nőké.

A férfiaké meg: Köszöntelek nevednapján,
Csókuld meg a seggem lukját,
Ezt a verset el ne felejtöd,
Hogy még sokáig boldog lehess.
Sok erős egészséget!

Máriák sokan vótak, Erzsébetek, Katalinok, ezeket meg köllött nekem köszön-
tenyi, aztán valami verset köllött kitalányi.
Háboru előtt nem vót divat köszöntöt mondani, akkor csak ittak egymás egész-
ségére. Meg az az igazság, hogy én cselédgyerek vótam, 1931-be gyüttünk
ide, édesapám akkor vette meg azt a helet, ahun émn most lakok, akkor
meg napszámos vótam, szóval addig az üdeig, amég be nem gyütt ez a rendszer
nem.vót semmim se, akkor kaptam a fődeket. Édesapám 44-ig élt, addig fog-
lalkozott feles fődekkel, én meg katona vótam egész háboru alatt, habár
a fronton nem vótam. Mikor én brigádvezető lettem 1951-be, akkor én jóba
lettem ezekkel a menyecskékkel, hát elvárták, hogy megköszöntsem őket.

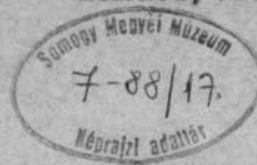
Gáll Éva
1984. III. 27.

Az ivás mértéke

2 l általába vót számulva egy emberre egy lakodalomba, persze ott is mind általába máskor is mindig, pálinkával kezdtünk. A fehérbort többre értékülték, az vót mindig a mennyegzős bor, meg a misebor is fehér vót. Mára meg má a iros ugye a menő. Annak idején amég a kocsmárosoknak adtuk el a bort, a nagypapa felhozta a pincéből hébérrel, lopóval, nekem is van egy régebbi is, rá is van írva a nevem, ezt még nyersen rá szoktuk írnyi valamikor "Takács Kámán Nagyberki, szőlész és borász 1931." Kb. 2,5-3 l-es. Lemnet a nagyapám a pincébe megszávtá, egy tiszta poharat előkészítettek ide a kocsmárosnak, bevett a kocsmáros a szájába egy kortyot azt megrágta, utána meg ami a pohárba vót lefokulta, megmérte hány fokos, vót Maligán fok meg Wágner fokulón vót nekünk, a kocsmárosoknak is az vót, csak kisebb avval mérte. Aztán ekkor mikor mindet végigkóstulta a poharak ki vótak tével az asztalra, ahány hordóból való bor vót, amiy pohárba öntötték, a kocsmáros meg rámutatott, azt mondta, "No papa, ezt meg ezt holnap hozza be, a nagyapám be is vitte másnap köcsival Dombóvárra a bort, amelyiket kiválasztotta a kocsmáros.

Gáli Éva
1984. III. 22.

Részeg ember

A gazda mindenkinek tölt a poharába, azt is fennhangon kínálja, akiről tudván tudja, hogy nem szokta elfogadni: Imrére s nyújtja felé a poharat. - "Kálmán bátyám én ittam, csak.." - "Ezt nem ittad ki! - mondja a gazda. Egészségünkre! - mondják a résztvevők. A részeg másodszer is erőszakosan nyújtja a kezét, a gazda nem állja meg sző nélkül: "Tebenned van elég, ne ha ragudj, neked még haza is köll érn! A gazda fiatal segítségére felháborodottan rákiált a részegre, ne tapogasson engem, nem vagyok én buzi! Különben is hagyjon békén, eccer köszöntem magánal nem köszönt vissza, - másodszerre nem is köll mondják a többiek. A gazdát irritálja részeg vendége és nem akar énelkelni a többiek biztatására se m. Elkezd az egyik: Szalacszkai fenyves erdő aljába, A gazda: Nem tudom én má ezt, kifogytam belüle, s int a szemével, de aki elkezdte a nótát nem veszi észre, s rászól: "Mit, eztet nem tudod?" Nem érek rá, megyek már haza, meg olyan fals hangja van hogy nem érdemes meghallgatni. -"Hijnye az anyád, ezt nem fogadod el tülem?- Tetüled- kérdi a gazda - majd ha megkinálsz azt elfogadom, s ráhunyorit a szemével. A részeg elkezd gajdolni, a gazda rászól: "Türelemesen legyél apám, most itt vannak az én munkásaim, ezeket le köll rendeznyi. Csak akkor hajlandók elkezdni az énelklést, amikor a részeg nagy nehezen távozik.

Szalacszkai fenyves erdő aljába,
Oda van a kicsi tanyám csinálva,
De jöjj el hozzám, édes rózsám,
Nézd meg az én kicsi tanyám,
A szalacszkai fenyves erdő aljába.
Ism. De jöjj el hozzám édes rózsám,
Nézd meg az én kicsi tanyám
A csillei fenyves erdő aljába.

Százados ur bucsuzik a századtól,
De jelveszi harci sipjét magáról.
De aj szépen szól harci sipja,
A századját bucsuztatja
A csilleu fenyves erdő aljába.

Öreg baka bucsuzik a századtól,
Elengedi szerelvényét, elindul,
Isten veled édes bajtárs,
Látjuk-e még viszont egymást
A csillei fenyves erdő aljába,

Azt mondja, hogy: Kérges a tenyerem, a tenyerem,
Avval keresem a kenyerem,
Avval keresem a télirevalót,
Babámnak a sárga bucsira valót
sárga cipőre valót
/No meg a bugyára gondulsz, te!/
Avval keresem a télirevalót,
Babámnak a csukott cipőrevalót.

Holtig átkozom az anyámat.
Mért nem adott az én babámnak
Annak adott, kit sohase szerettem,
Kire még a szemem rá se vetettem.

Dunaföldvár
Tolna m.

Csabankó Jánosné,
Kuti Julianna
r.k. v.

Dal

Leánykoromba hallottam ott ahun jártam iskolába, Andráspusztán, Ripszombu
oda le jártam iskolába, ott tanultam a többi lánytul, hát milyen vót a
szegényember, hun ezt, hun azt kitaláltuk azt danultuk.

Csonka Magyarországnak a délkeleti táján,
Élt egyszer egy cigánylegény, meg egy szép cigánylány.
Zöld erdő volt a tanyájuk, kék ibolya fekvő ágyuk,
Falevelek betakarták, ha hideg jött rájuk.

Este mikor kigyultak a csillagok az égen,
Cigánylegény hegedüje sir az erdő szélen.
Belesir az éjszakába, nótát mond a csacska szája,
Szerelmesen simul hozzá a szép cigánylányka.

Vályogvetett kicsiny hunyhóm, ablak sincsen rajta,
Csirkék vájják az oldalát, kémény sincsen rajta.
A vadgalambia azt bugja, csak azt turbékolja,
A szegénynek bánatában megszakadt a hurja.

Gáll Éva
1984. III. 18.

Borköszöntő

Ahol vígan vannak, leányok, legények,
Ha szerét tehetem én oga betérek.
Mert ott jó bor^{víz} ezt én bizton tudom,
Hisz ebbe szörnyű az én tapasztalatom.
Hisz nem csuda, hogy a bort én szeretem,
Szent Borbála napján pincébe születtem.
Nagyapám kántor volt, apám kefekötő,
A jó bort csap alu itta mind a kettő.
Ha az én gégémen egy csöpp víz lefolyna,
Sirjába mind akettő rögtön megfordulna.
Én ez Uristentől csak azt kívánom,
Bulladjak egy nagy hordóba, ott legyen halálom.
Husz akós nagy hordó borral legyen tele,
Ha vesztemet érzem, abba ülök bele.
Eltátom a számat, dül a jó bor belém,
Ha megfulladtam, lelkem röpül az ég felé.
Angyalák visznek föl mennybe, mind dukál,
Szent Péter pedig a kapuba szalutál.
Uram, ezt a jó borivót fogadd kebeledbe,
Életébe még a csizmáját se tūrte.
No de talán öleg is lesz ebből,
Nem szeretek hozni sokat egy sütetből.
Most igyunk a betegekér, meg a pápai puposokér,
Meg azokér a kzüzekér, akik a komáromi roppant
nagy hid alatt gyerekágyat feksüznek.

Negybarki-Szalacska
Somogy m.

/Göllei/Kovács Imre, 1919.
r.k. v.

Borköszöntő /lakodalomban/

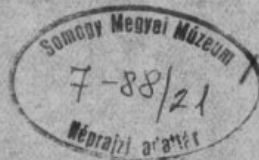
Ez ám az a girbe-görbe tükének a leve,
Melyet görbekéssel tisztogattak,
Kapafokkal kőcogtattak.

.....
Ruharongyosító.... a szép lányokat tőlem
Mind eltántoritottad.
De jó kézbe kerültél, meg is szorítlak,
El sem is eresztlek, mars ki az áristomba!

Nekem vót egy nagy vőfélykönyvem, de odadtam egy illetőnek, aztán nem került vissza. Ezek a versek szálltak nemzetrül nemzetre, de már én sem tudom elmondani a verseket. Farkas Sándor az Ujvárosba még talán tud lakodalmi köszöntőket. /A templomtul Mosdós felé/.
Annakidején a lakodalmat megelőző este a vőfényeknek köllött a vedégeket meghívni, bottal mentek, nekünk nem volt zászlónk, de mikor katona voltam, Erdélybe láttam egy lakodalmat, az aztán nagyon szép volt, ugye én Kolozsvár környékén voltam 3 hónapig katona, ott zászlóval mentek a vőfények.

Gáll Éva
1984. III. 23.

Nagyberki-Szalacska
Somogy m.

Göllei/ Kovács Imre, 1920.
r.k. v.

Legénybanda

17-18 éves korunkba kerültünk be, addig csak suttyó legények voltunk. Nem mehettünk el addig a bálba se, eltiltottak volna a nagyobb legények, éppen úgy néztek volna ránk, mind elefánt az egérre. Mentem én is a többiekkel, beolvadtunk egymás közé. Az idősebb korosztály közé nem mentünk, de azért az ember úgy társaságba vót, akkor azért elbeszélgettek velünk. De annyira azokkal mink nem barátokztunk. Itt van a Kálmán bátyám az 13-as éa 19-es vagyok, de őt mindig tegeztem. Nem vótunk szomszédok, de mindig olyan szorosabb kapcsolatban vótunk. Mi a högyön összejártunk mindig, de odahaza nem a faluba, mer ugye nincs benn a rokonságba. A Károllyal szorosabb a kapcsolat odahaza is, mer benn vagyunk a rokonságba, unokatestvérek vagyunk. Mindig azt szoktam mondani, hogy egy jóbarát többet ér, mind száz rossz rokon. Vasárnap délután a legénybarátokkal eá szoktunk gyünni pincézni, hol az egyiknél, hol a másiknál, de mindig kinn vótunk. Mikor elmentünk a templomba, mer el köllött menni, akkor mise után megbeszéltük, hogy ebéd után kigyüjünk a hegyre. Beszóltak egymásnak, meg én-hozzám szóltak be utoljára, mer én laktam Szalacskához a legközelébb, a falu szélin. Nem szoktunk sokan gyünni sose, 4-5-en vótunk általába, ha meg nem a hegyen vótunk, akkor a lányokhoz mentünk labdázni ... stb. Nyáron gyakrabban pincéztünk, amikor már jobb idő vót elgyüttünk pince-szenre. Régen a kujcsot mindig otthun tartottuk, a gazda ment előre, az nyitotta a pinceajtót. Mostmár talán csak én tartom itt a hegyen a kujcsot, én nem is viszem haza sose, mer én már sokat elvesztettem, mondom én már többet nem viszem haza a kujcsot. Ha jó idő volt, akkor megfogtuk az asztalt, kivittük a diófa alá és ott ültünk. Ha nagy társaság gyütt össze még a gyöpön is ültünk.

Gáll Éva
1984. III. 23.

Összetartás

Ma a fiatalság nem tart annyira össze, mint régen, nincs aki összetartsa. A munkán kívül vót eccer a levante, az egy komoly intézmény volt, nem azért hogy annyira szerettük, de vót aki nevelje a népet. Ma nincs, aki nevelje a fiatalságot, nincs, akim összetartsa. Ki van ölve a fiatalságbul a hit, nem a vallás, hanem a hit, mer végeredménybe valonibe mégiscsak köllene hinni máma is. Nemrégibe vótam Kaposváron, gyüttem haza a vonaton, hát ült ott egy fiatal társaság, de azok olyanokat mondtak, hogy még egy részeg embernek se lett vóna szabad olyanokat mondani. Régen nem vót divat ez a nagy tegeződés se, magáztuk a szüleinket szigoruan, nagyapámnak dicsérni köllött, hogyha hazamentem az iskolából úgy köszöntem, hogy Dicsértessék a Jézus Krisztus, nem mondhattam azt, hogy még fölntöttebb korba nem serkentünk, hogy Adjon Isten. 13-14 éves korunkba már egy kicsit többet engedhattünk meg magunknak, bár még nem számítottunk legénynek, de akkor már köszönhattünk Jónapotot. Akkor már suttyó legények voltunk.

Gáll Éva
1984. III. 23.

Nagyberki-Szalacska
Somogy m.

/Göllei/ Kovács Imre, 1920.
r.k. v.

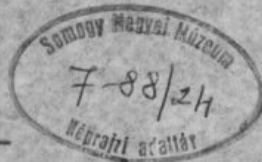
Göllei bocskor

Egy illető Büssübe a vásárba vett egy bocskort, mer Göllébe lakodalomba is mindég vitték a bocskort, ki vót tüzvel egy ilyen fölszallagozott botra, és azt vitték nászba, ha mentek lakodalomba, de hogyha két lakodalomra vót, akkor két bocskort vittek. Azér vitték nászba, mer Göllének ez volt a jelképe, a bocskor. Gölle papi, piarista birtok volt. De nagy község, gazdag község volt a világéletbe is, a régi időbe annyira el vót zárva a forgalomtul, hogy téli időszakba azt megközelíteni egyenlő volt majdnem a halállal. Csomátul is 8 km volt a földut, Gyalántul 5 km, ugyhogy mindentől messze volt. Göllébe is volt szőlőművelés, de nem olyan nagy, mint Szalacsán.

Gáll Éva
1984. III. 23.

Nagyberki-Szalacska
Somogy m.

/Csike/Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Pincés nóta

Lemegyek a, lemegyek a pince fenekére,
Fölülök a, fölülök a hordó tetejére,
De jó bort iszok, mégse vagyok részeg,
Csak mikor a kisangyalom két szemébe nézek.
Ism. De jó bort

3 hordó borom van, kisangyalom,
Mind a három csapon van kisangyalom.
Egyik édes, a másik jó, a harmadik savanyó
Ez ám a jó, ez ám a jó.

Gáll Éva
1984. III. 27.

Mikor mentem én a pince felé még az övegek is sirtak

Sirass, sirass pintes öveg ... hull a záporosó,
Csak sirass sirass, pintes öveg, jaj de sokszor úgy átöleltelek
Átfogtam a kerek fenekedet, sokszor jót ittam belőled öveg
Sokszor jót ittam belőled.

A másik szalacsikai nóta:

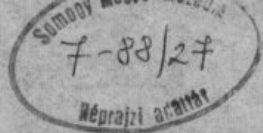
Fölmászott a Rózsi az uborkafára,
Hát de engem is csalogat, hogy másszak föl utána.
De kettőnkem nem bír, mer lehajlik az ága,
Ha lejön a Rózsi majd akkor másszak rája
persze Rózsira jám, nem az uborkafára.

Pesti villamoson történt az az eset,
Hogy egy urihölgynek adtam én ott helyet.
Nemcsak én álltam föl, fölállt még ott más is,
Ketten álldogáltunk a végállomásig.

Elromlott a csengő, három pasas nyomta,
Kiszaladt dühösen a házmeister lánya,
Ha dühös, ha dühös, becsöngetek én is,
Ha hárman megnyomták, hát akkor mér ne nyomjam meg én is.

Gáll Éva
1984. VIII. 29.

Nagyberki-Szalacska Hegy
Somogy m.

r.k. v.
/cseléd/

Névnep

Tavaly a nevemnapján egy kis dáridót tartottunk itten, összegyűttünk régebbi szomszédok, vadászok is vótak itt, átmentünk a Kálmán bácsihoz, ott már fűtyültünk, a Kucseráéknál meg lett a dáridó, lett olyan nóta, hogy reggelig szólt.

Egyik este meg a Rákosi -az az új gazda- az egyik komlóival -abányásszalgyütt, fekszek ittenék, aztán hallom, hogy tangóharmonikával úgy muzsikálnak, mind a hétszentség, gyűttek a feleségek is, no aztán innen elmentünk a Ké Kálmánhoz, az is feküdt má, az is kapta a szerenádot, kihozta a hokedlit rá a poharakat, olyant táncutunk, mind a hétszentség.

Gáll Eva
1984. VIII. 27.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Ruzsa Lajos, 1912.
r.k. v.
/cseléd/

Hushagyókor

hétfőn az asszonyok gyűttek ki a hegyre, azok dárídóztak itten, csak az asszonyok. Hushagyókedden meg gyűttek az emberek, azoknak volt a napjuk. De ez is elmaradt má.

Gáll Éva
1984. VIII. 27.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.
Ujváros u. 27.

Hosszi/ Vörös Ferenc, 1922.
r.k. v.
sz: Nosztrány puszta Tolna m.

Borköszöntő

Voltam egy lakodalomba itt Berkibe, még a 40-es években, ~~í~~ ilyen üdösebb emberek egy külön helyen leültek, egy sarokba az első szobába, mer azelőtt kipakultak a szobákból és ott tartották a lakodalmat. Elkezdték, hogy:

Faluvégen öregasszony szarik most,

Ennek örvendezzünk most le vele, le vele.

Sorba köllött mennyi és sorba mindenkinek le köllött ám aztát innyi fenéig.

Annyira berugtam én is abba a társaságba a sógorommal a Ferivel, hogy majdnem belepusztultunk-e. Belekeveredtünk egy ilyen öregek bandájába.

Régen a lakodalomba csak piros meg fehér bor vót, és csak bort ittak, nem keverték ám össze, aki vörösbort kezdett, az vörös bort ivott végig.

Hajnalba elővették a szilva meg a törkölypálinkát és féldeci szám kóstulgatták

Ugye régen a napi 5 liter bort megitták a szőlősgazdák, az apósomnak is

5 liter vót az adagja szóda nekün, hát lakodalomba meg pláne hogy birtak inni.

Gáll Éva
1984. VIII. 30.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.
Ujváros u. 27.

/Hosszi/ Vörös Ferenc, 1922.
r.k. v.
sz: Nosztrány puszta Tolna m.

Kinálás

No, beszéltünk ölöget, vagyis sokat, mer ölöget nem lehet, de igyunk is
mán egyet.

Nem tesztek bele szódát, hogy kóstolja meg az aromáját.

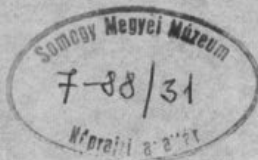
A bort ugy kell kóstolni, hogy egy csöppet vesz a szájába és megrágja, minha
enne, nem nyeli le, hanem megrággya. Akkor érzi meg az aromáját meg a zamatját
Ebbe a borba van Kocsis Irma, Olaszrizling és egy tüke Noha, azt mindig bele-
darálom a fehér borba.

Koccintáskor, ha valaki ráveri a másikéra a poharát, az lenézést jelentett,
azt nem szabad csinálni, azt jelenti, hogy nyalja meg, azt mondja vele nyalj b
be. Ilyesmibül verekedés is van meg örökös harag is.

Pincészerkor minden pohárnál koccintottunk, minden pohár után komolyabban,
a végén már annyira, hogy még a pohár is betörött.

Gáll Éva
1984. VIII. 30.

Nagyberki
Somogy m.
Kossuth L. u. 56.

Kalmár Gáspár,
r.k. v.

Hushagyókor

Elmentünk én meg a feleségem, a komám meg a komaasszonyom, de nem csak mink, hanem az egész szőlőhegyi fiatalság. Elmentünk hétfőn, kinn vótunk egész kedde és majd csak szerdán hajnalba gyöttünk haza, összegyöttünk egyik pincénél is meg a másik pincénél is, ment a nóta, meg cigány vót az huzta. De máma már ez nincs mer a mai fiatal azt mondja nem megyek én ki, inkább hozok 10 üveg sört azt megiszom.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Kisberki
Somogy m.

Nagy Tibor, 1927. I. 9.
/tanító/ r.k. v.

Dal

Tanácsstag is voltam és ugye népszerűnek köllött lenni, mikor egy-egy beszámoló-
lót tartottunk, összegyőttünk Vadaskertbe az egyik háznál, előkerült egy
szál kolbász meg egy kis ujbó, volt jó hangulat, akkor hallottam egy dalt,
annyira megtetszett, hogy le is irattam,

Elmentem a rétre, nem tudtam kaszálni,
Arra jött a babám, nem akart megállni.
Tizenhárom kasza, mind egyszerre vágja,
Tizenhárom lánynak csókra áll a szája.
Ibolya, viola, őszi szellő fujja, hajnalba,
Ibolya levélből lesz a koszoruja.

Elvágtam ujjomat, folyik piros vérem,
Nincs édesanyám, ki bekösse nékem.
Gyere kisangyalom, ne röstelld bekötni,
Én se rösteltem este hozzád járni.
Ibolya, viola /ism/

Tormás Józsefné mondta tállba, 1975-ben, akkor volt 55 éves.
Meg Peringer Jánosné is énekelte.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Kisberki
Somogy m.

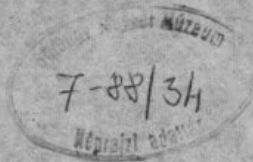
Magy Tibor, 1927. I. 9.
/tanító/ r. k. v.

Pincészer

Óriási hi különbség van a régi meg a mai pincészer között. Ma a főnököt kell meghívni, ugye ha a főosztályvezető is ha már iszik egyet, akkor őszintebben lehet vele beszélni, én magam is több ilyen pincészeren jelen voltam. Ilyenkor beolvastak a főnöknek, megmondják, hogy: "őregem az a prémium nem jól vót elosztva. " Ugye ezt csak pincészeren tehetik meg

Gáll Éva
1984. X. 18.

Kisberki
Somogy m.

/Bagy Tibor, 1927.I.9
/tanító/ r. k. v.

Hushagyókor

farsang végén is szokott lenni pincészer kint a hegyen, nagy mulatással ünnepezték meg a farsang elmulását. Gyerekkoromba emlékszek, hogy farsangkor szoktunk kapni színes vizet egy kicsi kis üvegbe és egy fánkot rá. ..ztán mentünk a faluba vót aki maszkába, ~~vk~~ vót aki anélkül. A fiúk mindig asszonymak vagy lánynak öltöztek. Állatnak nem emlékszem, hogy öltözött vóna valaki. Csak végig mentünk a falun, nem mentünk be sehová se. Hushagyó kedden még a szomszég néni mindig siskát /fánkot/ süt, mindig szokta mondani, hogy megettük a siskást.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Kisberki
Somogy m.

Nagy Tibor, 1927. I. 9.
tanító/ r.k. v.

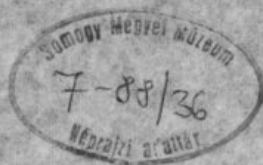
Pincészer

A baráti társaságok már az iskolában kialakultak. Pl. meghatározó volt az is, hogy én középiskolába jártam, a középiskolásokkal mentem egyszerre mert pl. a szünetünk is azonos időben volt, de akik középiskolába jártak azok nem értek rá nyáron, mert dolgozniuk kellett, azokkal csak a szüreti bálon vagy a hegyi bucsun találkoztunk, amikor egy présházhoz összejöttünk ott húzta a cigány és táncoltunk.

De máskülönben pincészerre csak 5-6-an szoktunk összejönni. Pl. a Kis Tar Gyula akivel együtt jártam iskolába vagy a Kolmár Jancsi, aki hát él még, a diplomámmal lakik vagy a Gál János, aki jó ~~szó~~ hangu, egyébként ő is nagyon szeretett verselni, amikor én nem voltam itt, akkor tudom, hogy ő is ~~írt~~ rigmusokat. Pincészeren nem rugott be a társaság, de jó hangulat volt. A másikfajta pincészer meg a rokonságból tevődött össze, nekem pl. Dombóváron voltak rokonaim, postás, tanár stb, ezek nemcsak szüreten hanem később borfejtésnél is összejöttek, segítettek csak a férfiak persze, ezek tartottak egy görbenapot csináltak jó pörköltet, énekeltek, vicceltek, anekdotáztak, meséltek, pl. az öreg Kapinya Sándor bácsiról, aki az első világháborúban az olasz fronton volt, és a nagyberki őrzegyző a tehetősebb emberek felől már korábban intézkedett, valahogy kérvényezte őket és haza engedték. A Sándor bácsi egyedül vót már csak ott, és azt írta az Őrzse néninek a feleségének, hogy "Őrzse intézkedj, mer má csak magam vagyok az olasz fronton. Mert az Illés Imre bácsi meg a többiek már hazajöttek. Az Őrzse néni vissza írta neki, hogy: "Vén bolond kend, mit keres ott egyedül, gyűjjön haza!".

Gáll Eva
1984. X. 18.

Kisberki
Somogy m.

Nagy Tibor, 1927. I. 9.
/tanít ó/ r.k. v.

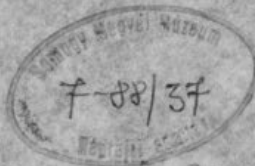
Szennai litánia

Hallottá tok-e atyá mfiái, mi történt Szennába,
Mióta megtörtént nem merünk bemenni a faluba.
Nagy szégyen ránk vallva.
Ezt hallottam még fiatal koromba
Hogy Szennába a bikát fõhúzták a toronyba,
Nagy szégyen ránk vallva.

Énekelve litá niaszerûen adták elõ általában pincészeren.

Gá ll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Rajczi József, 1922.
r.k. v.

Az ivás mértéke

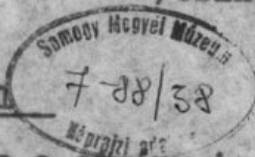
Az egyik fuvaros emberről szokták mesélni, hogy sok bora termett és elgyütt kocsival, megittatta borral a lovakat és úgy ment haza. A régi pár a szteberek jobb ivók voltak, mind mink, a mi korabelijeink még fogyasztanak, de pl. a fiam má egy csöppöt se iszik, ugye kocsival jár állandóan nem ihat.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

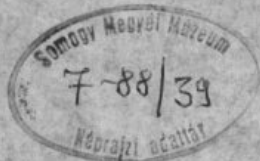
Ecceri gazdánál

poharat köszöntöttek, azt megköszöntötte a cigány is, nem vette észre, hogy egér van a fertálsajtárba, mer abból adtak neki bort . Azt mondja a cigány; "Ej komám de nagy muslinca vót," mer megakadt a torkán. Azok meg nagyon nevettek, mer egér vót, azt lenyelte a cigány. Nem vette észre, lecsuszott.

Gáll Éva
1984.X. 18.

Nagyberki-Sza lacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913
r.k. v.

Három hordó borom van, kisangyalom,
Mind a három csapon van, kisangyalom.
Egyik édes, másik jó, a harmadik savanyó,
mer ez ám a jó.

Három bokor ribizli, kisangyalom,
Három kislá ny szemezi, kisangyalom,
Egyik édes, másik jó, a harmadik sa vanyó,
mer ez ám a jó.

Három bokor krumpliszár, kiasangya lom.
Három kislá ny kurizál, kisangyalom.
Nem köll neköm krumpliszár; csak az,
aki kurizá l, kisangyalom.

Gáll Éva
1984.X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913
r.k. v.

Névnep

Az én nevemnapját mindig megtartottuk itt kinn a hegyen, egypár barátommal meg pinceszomszédokkal, evvel a nótával szoktuk kezdenyi.

Kálmány, Kálmány, Kálmány a mi nevünk,
Egy sem embőr, aki nem tart mivelünk.
Addig iszunk, mulatunk, még csak jól be nem rugunk.
Ha berugunk, majd elesünk,
Ha elesünk, majd fölkelünk.
Akkor is csak Kálmá ny lösz a mi nevünk.
Addig iszunk

Ment sorba a literesüveg, mindenkinek köllött belüle inni. Hajnalig mulattunk, ment sorba a nóta is.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Betvárnóta

A nagyapámtul tanultam.

Onnand alu gyűnnek a zsandárok,
Már messziről fénylik a csákójuk.
Elöl jön a zsandárfőhadnagyur,
Egyenösen a csárda ajtóba.

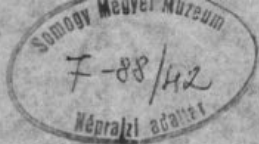
Korcsmárosné csárdá s csaplárosné,
Hát ez a szép szilaj csikó kijé,
Ott benn iszik ennek a gazdájo,
Most érkezett, nincs egy fél ór ája.

Küggye ki hát ennek a gazdáját,
Vagy küggye ki, vagy aggya meg magát.
Ki sem megyek, meg sem adom magam;
Ha ugy teccik, hajcsák ek a lovam.

A lovamat nem annyira bánom,
Csak a rajta való szerszámot sajná lom.
Szügyellője a bugyellárisom,
Abba hever 100 ezer f orintom.
Szügyellő je

.....
Tovább is van, de nem tudom.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Pincészeri nóta

Jó bor , jó egészség,
Szép asszony, feleség.
Szép asszonnak, jó nak, vigan járó lónak
Kár megöregedni.
Ism.

Mi haszna, ha szép vagy,
Ha mindig beteg vagy.
Pénteken beteg vagy, szombaton jobban vagy
Vasárnap enyém vagy.
Pénteken beteg vagy, szombaton jobban vagy
Vasárnap szajha vagy.

Kiskertemet Maros vize szoritja ,
A szívemet a nagy bánat szoritja.
A szívemről le sem megy a nagy bánat;
Még csak párja nem leszek a babámnak.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska negy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Katona nót a

Esőben sá rban masirozik a baka, de mégse bá ntja a bubán at.
Ism.

A borjut vinni oly nehéz lehet, babája karján mindent elfelejt.
Esőbe sá rba....

A borjut vinni....

Esőbe, sá rba....

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

/Csike/Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Erdélyi dalok

Jó énekhangom vót mindig, a hadifogsá gba tanultam háromszéki fiuktól
eccör elénekelték és má t udtam:

Szép Erdélybe, zokognak a fá k,
Az erdőben sir a vadvirág.
Sir az erdő, sir a mező,
Az egész szép Erdélyország egy temető.

Az oláhnak pulicka az ebédje,
Foga fáj a fehér magyar könyérre,
Meglátod, hogy elmögy majd az étvágyod,
Ha möglátod, a sastollas oláhverő vitéz Horthy bakákat.

Horthy Miklós kiadta ja parancsot,
Minden baka huzzon extre bakancsot.
A talpára negyven szeget veressen, veressen, d e v eressen
Minden ~~legény~~ szölke kislányt szeressen
baka

Gáll Éva
1984. X. 18.

Katona n ő ta

..... az ám,
De nem olyan, mind kisangyalom tenálad,
Két szál deszka, fejem alja egy baka köpönyeg,
Lá tod-e babá m, ilyen a komiszélet.
Két szál deszka.....

Kocsmárosné, hallja-je hallja-je,
Marcsa lányát szeretni haggya-je
Ha nem haggya zárja bele káltjába,
Hogy ne fájjon egy rosseb baka szive rája.
Ha nem haggya.....

Gáll Éva
1984. X. 18.

Na gyberki-Sza laoska hegy
Somogy m.

/Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Bazsa Mária libája, eluszott a Duná ba,
Kettőt lépett utána, sá ros lett a ,
Vizes lett a Bazsa Má ri fehér alsóznaknyája.

12, 13, 14,
Hát te pajtá s házasodni hová mégy,
Elmegyek a Zsuzsi néni göndörhaju lányájtér.
Elveszem az anyja hivatalá jér.

Dombon van a Zsuzsi néni lakáso,
Annak van egy göndörhaju lejánya.
Zsuzsi néni, kösse meg a Bodri nevü kutyáját,
Ne ugassa meg a lánya babáját.

Favilla, fakalá ny, fatányér,
Meghalok a, meghalok a babámér.
Fa villa, fakalány, geréble,
Ki van a vőlegény herélve.

Gáll Éva
1984. X. 18.

Nagyberki-Szalacska
Somogy m.

Ruzsa Lajos, 1912.
r.k. v. /cseléd/

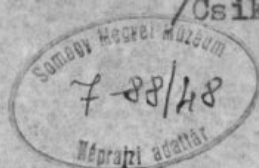
Koccintás

A teli poharat fölemeljük szemmagasságba a jobb kezünkkel, egymás szemébe nézünk, és egy magasságba összeütjük a poharat, de csak az első ivásnál, a többnél már csak fölemeljük a poharat, mondjuk, hogy egészségünkre, de nem ütjük össze.

Régen rá szokták ütni a poharat a másikéra, de azt mondták az nem illik, már kiment a divatból régen.

Gáll Iva
1984. III. 23.

Nagyberki-Szalacska
Somogy m.

Takács Kálmán, 1915.
r.k. v.

Koccintás

No akkor ígyünk, meg't kiszárad a torkunk! Egészségünkrel!
Hogy az Isten minket meg ne áldjon, szó se lehet róla. - szokták mondani az öregjeink, mer kötelessége minket megáldani. Ha megteremtett minket a mindenható, akkor kő rólunk gondukodni. Szabad lére eresztette az emberiséget, azt tesz, amit akar a földön, de azért eccer valamikor majd le köll számolni valahun, vagy a mennyországba, Szent Péternél, vagy a pokolba.

Gáll Éva
1984. III. 27.

Nagyberki-Szalacska
Somogy m.

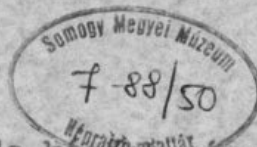
Csike/ Takács Kálmán, 1913.
r.k. v.

Koccintás

Régen úgy koccintottunk, hogy ráütöttük egyik pohár fenekét a másiknak a szájára, de ez már megbukott, mer azt mondják, hogy az lenézés, alantas már. De régen ezt nem vették figyelembe. Ujabbán hallottuk, hogy a ráütés az olyan lenézést jelent. Azt mondták az öregek is, ne azt nézd hogy hogyan koccintó, hanem szemközt nézzél avval, skivel iszol.

Gáll Iva
1984. III. 27.

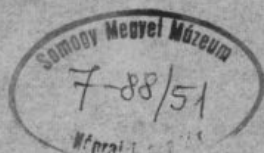
Tegeződés

Gyerekkorba 4-5 év nem számított, de később már többet számít, mer meg-
látszik 4-5 év az emberen. Általába még pertut ittak azok, akik között
vót 7-8 év különbség. A pertuivás jobban a kocsmába történt.
Berkibe 4 kocsmá is vót, az egyik a templom helyén, az volt a sarki kocsmá
Vót egy községi kocsmá, ahán van most a Tsz. Vót mégegy fönn a saroknál,
ahogy elfordulni Nagyberkibe, az volt a legjobb, annak volt a legnagyobb
helye, forgalmasabb is volt, meg a kiszolgálás is a leggyorsabb.
Kocsmába akkor mentünk, amikor már otthon elvégeztük a munkát, etetést-
itatást a jószág körül. Azt nekünk kellett csinálni, az öregek nem etettek
meg helyettünk. Mikor fiatal vótam templomjáró voltam, meg szerettem
eljárni kocsmába is, mer akkor se vasárnap se ünnepen nem dolgoztunk a
földbe soha. Még ha ki is jöttünk a hegyre éppen csak valamijér kiszalad-
tunk, de semmit nem dógoztunk. Még a takarmányt is szombaton hazaszállította
hogy nekem ne kölljön befogni vasárnap. Szent vót a vasárnap, még a
Sarlós Boldogasszony is meg a Kisasszony, Nagyasszony is meg volt tartva
senkise dógozott,

Gáll Éva
1984. III. 27.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Kovács Imréné, 1923. nov. 6.
sz: Borsos Anna
Kaposkőrösztur
r.k. v.

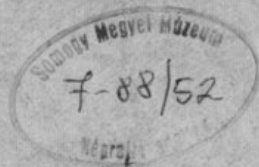
Hushagyókor

szoktak kijönni a hegyre az asszonyok is, de mikor én idekerültem 1940-be férjhez, akkor már nem nagyon tartották ezt. Hushagyó hétfőn és hushagyó kedden szoktak kinn lenni az asszonyok is, de a férjek is gyűttek velük. Téli időbe máskor az asszonyok nem gyűttek a hegyre, de a férfiak azok elgyűnnek minden nap télen is, akkor már nagyon csunya idő van, ha nem gyűnnek el, az már ritka. Régebben meg itt is a udtak az ilyen idősek, mind mink is vagyunk, mer vót fiatal otthun, őnekik a szőlőmunkálása maradt. Az asszonyok is ittak de mértékkal, akkor azér még véletlenül se lehetett berugott asszonyt látni, egy-két pohárral megittak, mondjuk én nem, mer én nem szeretem a bort.

Az öregek között sok olyan vót, aki vizet még életébe nem ivott, pl. öregapám se, de még ma is vannak olyanok itt a hegyen, akiket nem láttam vizet inni, pedig már jónéhány éve ismerem őket,

Gáll Éva
1984. VIII. 29.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Kovács Imréné, 1923. nov. 6.
sz: Borsos Anna
Kaposkőrösztur
r.k. v.

Névnep

Megköszöntöttük egymást családon belül, meg a szomszédok ismerősök is
mondták, hogy "Az Isten éltesen sokáig, még a tenger ki nem szárad bokáig."
Ha köszönteni mentünk akkor előtte este mentünk el a házhoz.

Gáll Éva
1984. VIII. 29.

Nagyberki-szalacska hegy
Somogy m.

Ruzsa Lajos, 1912.
r.k. v.
/cseléd/

Katona nóta

Arra alá vörösödik az ég alja,
A babámnak nem tudom mi a bajja,
Akármerre fordítgatom az ölembe,
Nem szól semmit, bánatos' a gyöngye szive.
Akármerre... ism.

Arra alá vörösödik az ég alja,
A babámnak fegyver a feje ajja.
Hát nem is lehet mindönkinek vetett ágya,
Hisz én se fekszek a régi libatollas ágyba.

Édesapámtu tanultam.

.... de szomorú vasárnap délután,
Házunk előtt 9 cigány huzza,
Engömet pedig visznek az olasz frontra.
De házunk előtt szépen muzsikálnak,
Engömet pedig visznek katonának.

Gáll Éva
1984. VIII. 29.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Ruzsa Lajos, 1912.
r.k. v.
/cseléd/
Rajczi János, 1909.
r.k. v.
/Dombóvár/

Katona nóta

Van két lovan, van két lovam, mind a kettő sárga.
Még az éjjel berugtatok véle Szerbijába.
Onnand is csak vissza-vissza nézek a szép magyar hazámra,
Köservesen sir a feleségem, mert hallik a zokogása.

Sudár magos, sudár magos a nyárfa teteje,
Halvány sárga, de halvány sárga annak a levele.
En is olyan, én is olyan halványsárga vagyok,
Volt szeretőm, egy csinos barna kislány,
De már rég elhagyott.
Én is olyan, most is olyan halványsárga vagyok,
Volt szeretőm egy csinos barna kislány,
De már rég elhagyott.

Majd ha ~~egykor~~ hűtlen babám, összetalálkozunk,
Ugy elmegyünk mi egymás mellett,
Jónapot se mondunk.
Te mész jobbra hűtlen babám, én meg megyek balra.
Sárba taposom a fényképedet, rád se nézek soha.

Odafönt a Kárpátokba dörögnek az ágyuk,
De sok szőke, barna lánynak odavan a párjuk.
Nincsen, aki megsajnálja, csak az a sok apró gyerekek,
Aki idehaza várja.

Bródi alól sebesülten jönnek a katonák,
De sok szőke, barna kislány várja a babáját.
De csak minden tizediknek gyön vissza a párja,
A többi meg elhervad a görbe sorórlénijába.

Erdő mellett nyirfaköröszt jelzi a siromat,
Mer engemet egy barna kislány, de hijába sárat,
Olasz golyó szurja ját a bánatos szívemet,
Ird meg pajtás az anyámnak, ne várgyon haza jengemet.

.... hazafelé vegye a menetiránt,
századosur, arra tartson amerre a kisangyalom
áll az utcasarkon,
Ugyis tudom, velem akar beszélni.

Én vagyok egy utászlegény, én járok a viz tetején.
Én fogom az aranyhalat, a babám hálóinge alatt a sötétbe.

Gáll Éva
1984. VIII. 29.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Ruzsa Lajos, 1912.
r.k. v.
/cseléd/

Pincészeri nóták

Arra alá faragnak az ácsok,
A babámnak koporsót csinálnak. /1. dallam/
Ergye babám, kérdezd meg az ácsot, /2. dallam/
Ad e csóker egy kötény forgácsot.
Ergye ... ism.

No panaszcodik a mönyecske: Hogy a fene ögye meg az ácsot,
De drágájér adta a forgácsot,
Kilenc csókot adtam ne ki érte,
A tizediket ráadásul kérte.

Fölülök a, fölülök a hordó tetejére,
Addig iszom, még egy csöpp lesz,
Majd azután kiaangyalom ugyis jó lesz.
Eccer vótam eã a ligetbe sétálni.
Addig ... ism.

Budapesti kikötőbe áll egy hadihajó,
Közepébe a négy sarkába nemzeti lobogó,
Fujja ja szél, fujja, hazafelé fujja.
A leszerelő öreg bakák gyűnnek szabadságra.
De fujja ... ism.

Gáll

Gáll Éva
1984. VIII. 29.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Kuzsa Lajos, 1912.
r.k. v.
/cseléd/

Pincészer

Lányok a legényt jól megbessuljétek,
Ha része g is, haza vezessétek.
Fektessétek a zöldpaplanyos ágyra,
Nyomjatok csolkot a részeg pofájára.
Fektessétek ... ism.

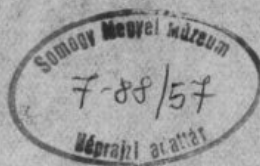
Ha fölmegek a tiroli högyekre,
Föltekintek a csillagos egekre,
Csillagos ég, merre van a magyar hazám,
Merre sirat engem az édesanyám.
Csillagos ég ... ism.

1914-es nóta.

Kilenc levelet irtam az babámnak,
Tizediket a jó édesanyámnak.
Olvasd anyám a vérrel írott leveletem,
A harctéren hagyom az életemet.
Olvasd ... ism.

Gáll Éva
1984. VIII. 29.

Nagyberki-Szalacska hegy
Somogy m.

Ruzsa Lajos, 1912.
r.k. v.
/cseléd/

Katonanóta

Szépen szólnak a mezei pacsirták,
Szomorujan sirnak az édesanyák,
Szomorú édesanyák, ne sirjatok, ~~ne~~
Megvigasztal a leszerelő fíjatok.

Ablakimba besütött a holdvilág,
Az én babám abba fésüli magát.
Én is abba fésülöm a göndör hajamat,
Legény vagyok, szeretem a lányokat.

Hát embőr koromba is szerettem a mönyecskéket.

Visznek engem katonának édesanyám jaj, de nagyon messzire,
Itt kell hagyni a babámat, de nem tudom, hogy kire.
Arra kérem édesanyám, vigyázzon a göndörhaju babámra,
Járjanak el a templomba imádkozni, minden áldott vasárnap.

Százados ur, levelem van, hogy a babám nagyon beteg utánam,
Kaphatnék-e szabadságot, hogy megeccer meglássam.
Mer jól tudom, ha engem meglát, egyszerűen kigyógyul a bajából,
Az ellenség meg se tudja, hogy egy utász hiányzik a csatából.

Utász vótam, műszaki katona, szakembőr, jól tudtam ladikoznyi, meg hidat
vernyi, meg robbantanyi.

Gáll Éva
1984. VIII. 29.

Pincészeren énekelt nóták

Ritka mogyorófás ez az erdő
Mondd meg barna kislány kit szeretől,
De nem szeretek nálad egyebet,
Eszem azt a csalfa szemeidet.
Nem szeretek nálad egyebet,
Eszem azt a csalfa szemeidet.

A pincémen van egy lakat,
Jaj, de szép szeretóm akadt,
Sötét van, nem látok, gyere babám
Gyűjtsál világot.

Gyűjtek, gyűjtek, csak gyere be,
Itt az ágyam, feküdj bele,
Sötét van, nem látok,
Gyere babám, gyűjtsál világot.

Szombat este kimentem a szőlőbe,
Megöleltem a karót a sötétbe,
Megöleltem a karót, nem szólt az egy árva szót,
Azt hittem, hogy Kató vót, pedig csak
Egy hosszú szárú karó vót.

Másnap este kimentem a szőlőbe,
Megöleltem a Katót a sötétbe,
De megöleltem a Katót, nem szólt az egy árva szót,
Csak a végén azt mondta, hogy de jó vót.

Nagyberki-Szalacska
Somogy m.

Ruzsa Lajos, 1912.
r.k. v. /cseléd/

Hushagyó

Hushagyókor mindig kigyűttünk a hegyre, a hétfő az asszonyoké vót, a kedd a férfiaké. Hétfőn csak az asszonyok gyűttek ki mulatni, azok is mentek sorra a pincékbe, azt danultak. Akinek nem vót szőleje, azt ilyenkor elhívták

Gáll Éva
1984. III. 23.